

بررسی اهمال کاری تحصیلی

لیلا کلاه‌دوزان^۱، دکتر ریحانه فهامی^۲

دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره دانشگاه پیام نور استان اصفهان

l.kolah98@gmail.com

استادیار گروه علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه پیام نور استان اصفهان

چکیده

اهمال کاری یکی از عوامل تأثیرگذار در عملکرد تحصیلی دانشجویان است. اهمال کاری تحصیلی بیانگر تأخیر در فعالیت‌های تحصیلی است که می‌تواند عمدی، اتفاقی و یا عاداتی بوده و با عوامل متعددی مرتبط باشد. هدف از مطالعه‌ی حاضر بررسی اهمال کاری تحصیلی می‌باشد روش پژوهش توصیفی - کتابخانه‌ای می‌باشد. یافته‌ها نشان داد که برای کاهش اهمالکاری و پیامدهای منفی آن شناخت عوامل مرتبط با اهمالکاری و عملکرد تحصیلی و عوامل مؤثر بر آن است. در زمینه‌ی آموزش مسئولیت پذیری و پرورش جنبه‌های مثبت کمال‌گرایی می‌تواند جهت جلوگیری از بروز اهمال کاری در سال‌های نوجوانی مؤثر باشد. از سوی دیگر، در طی دوره‌ی تحصیلات شناسایی و توجه به موقعیت‌های آسیب‌زا و اتخاذ راهکارهای مناسب می‌تواند گرایش به اهمال کاری در دانش آموزان را کاهش دهد. همچنین مشاوران و متولیان نظام آموزشی بایستی در نظر داشته باشند که هنگام کار با دانش آموزانی که قادر به تصمیم‌گیری و یا انجام به موقع امور تحصیلی خود نیستند، به آنان کمک کرده تا هیجانات منفی خود را کنترل نموده و به سازماندهی تکالیف و امور تحصیلی خود بپردازند. در این راستا، آموزش مهارت‌هایی نظیر خود آگاهی، یادگیری و مطالعه‌ی صحیح، راهبردهای مقابله‌ای مسئله مدار و تقویت انگیزش تحصیلی می‌تواند مفید واقع شود.

کلمات کلیدی: اهمال کاری، اهمال کاری تحصیلی، دانش آموزان.

۱-مقدمه

درک بسیاری از رفتارهای انسان به علت پیچیده بودن آن بسیار مشکل بوده و یکی از دغدغه‌های روانشناسان و پژوهشگران است، که به دلیل حساسیت رشته‌ای درصدد آنند علت و منشأ رفتار انسانی را کشف نمایند، یکی از این رفتارهای پیچیده اهمال کاری^۱ است. اهمال کاری یا به آینده موکول کردن کارها عاداتی است که در بسیاری از افراد وجود دارد تا جایی که پژوهشگران بر این باورند که این ویژگی از تمایلات ذاتی انسان است. اهمال کاری عملی است که در نظر اول، هدفش خوشایند کردن زندگی است ولی در اغلب موارد جز استرس، به هم ریختگی و شکست‌های پیاپی پیامد دیگری ندارد و این مطلب هم قابل ذکر است که اهمال کاری همیشه مسأله‌ساز نیست، اما در اغلب موارد می‌تواند از طریق ممانعت از پیشرفت و عدم دسترسی به اهداف، پیامدهای نامطلوب و جبران‌ناپذیری به همراه داشته باشد (گلستانی بخت و شگری، ۱۳۹۲).

اهمال کاری عموماً یک صفت و یا منش رفتار برای به تأخیر انداختن انجام یک تکلیف یا تصمیم‌گیری است. همچنین اهمالکاری به عنوان تعویق عمدی کار یا وظیفه‌ای که باید تکمیل شود تعریف می‌شود. از مصادیق اهمال کاری، اهمال کاری در موقعیت‌های آموزشی

^۱ . Neglect